

Dette værk er downloadet fra Slægtsforskernes Bibliotek

Slægtsforskernes Bibliotek drives af foreningen Danske Slægtsforskere. Det er et privat special-bibliotek med værker, der er en del af vores fælles kulturarv omfattende slægts-, lokal- og personalhistorie.

Støt Slægtsforskernes Bibliotek – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug. Videre publicering og distribution uden for husstanden er ulovlig.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

701218

ODENSE ÅRSKURSUS

FOR LÆRERE

LÆSEÅRET 1950—51

VED

AXEL E. NIELSEN

Almindelige oplysninger

Odense Årskursus for Lærere oprettedes af lærerkredsene 32 og 32 C i 1934 under navnet Odense Lærerkursus. Kursus var da nærmest en organisering af den videreuddannelse, som odense-lærerne hver for sig arbejdede på.

Under 8. november 1940 har undervisningsministeriet anerkendt Odense Årskursus som berettiget til i fagene engelsk, tysk og fransk at give en undervisning svarende til den, der meddeles på Statens Lærerhøjskoles 1. årskursus i disse fag, således at der for kursister, der har gennemgået undervisningen på tilfredsstillende måde, udstedes vidnesbyrd, der giver adgang til at søge optagelse på Danmarks Lærerhøjskoles 2. årskursus og fjernstudiekursus i de nævnte fag. Endvidere har ministeriet under 15. marts 1941 anerkendt Odense Årskursus som berettiget til i faget sløjd at give en undervisning svarende til den, der meddeles på de anerkendte sløjdskolers begynderkursus, og den 27. april 1942 har ministeriet midlertidigt ændret reglerne for sløjdskolernes 2. kursus således, at dette nu også kan tages uden for sløjdskolerne. Den 8. maj 1942 godkendte ministeriet, at der ved Odense Årskursus oprettedes et skolekøkkenkursus omfattende samme undervisningsstof og timetal som undervisningen på de seminarier, hvor skolekøkkengerning kan træde i stedet for specialelæsning, og den 26. februar 1944 meddelte ministeriet, at også matematik kunne henregnes til de fag, i hvilke der kan gives en undervisning, der anerkendes som svarende til 1. årskursus på Danmarks Lærerhøjskole. Endelig er rækken af statsanerkendte årskursus i 1948 blevet udvidet med fagene dansk, svensk og fysik og fra april 1951 med kemi.

Odense Årskursus har sin virkekreds i Odense og Assens amter med købstæder. Det ledes af en bestyrelse på 9 medlemmer, hvoraf lærerkredsene i Odense vælger 2, områdets øvrige lærerkredse 3 og kursisterne 2. Endvidere tiltrædes bestyrelsen af skoledirektøren i Odense og amtsskolekonsulenten. Bestyrelsen ansætter en forstander og vælger to revisorer, en for landkredsene og en for bykredsene.

Kursusbestyrelsen.

Bestyrelsen består af skoledirektør S. P. Fredebo (formand), amtsskolekonsulent Christoffer Hansen (næstformand), kommunelærer Henning B. Andersen, Odense, skoleinspektør M. Clausen, Tarup, lærerinde frk. Ingrid Garly, Sanderum, førstelærer Kaj Hauge, Årup, overlærer frk. Anna Hjelme, Odense, førstelærer Carl Madsen, Viby, og overlærer Axel E. Nielsen, Odense, der tillige har den daglige ledelse af kursus. Førstelærer P. Rosenlund, Ravnebjerg, og viceinspektør frk. Karen Madsen, Odense, er revisorer.

Betaling for undervisningen.

Kan tilskudene fra stat, amt og kommune ikke dække alle driftsomkostningerne, indbetaler kursisterne gennem månedlige bidrag, hvad der måtte mangle.

Indmeldelse og udmeldelse.

Almindeligvis er indmeldelse til et kursus bindende for hele semestret. Skriftlig udmeldelse kan dog ske i semestret, når særlige grunde taler derfor, men må da ske med fuld måneds varsel.

Årets arbejde

De fleste kursus i Odense har haft lokaler på Vestre Skole, men eet kursus har dog haft til huse på Jernbanegades Skole og eet på Sct. Knuds Gymnasium. Der har endvidere været afholdt kursus i Årup, Assens, Ejby, Kerteminde, Middelfart, Otterup og Rynkeby. Disse kursus har alle haft lokaler i kommuneskolerne i de nævnte byer.

Lærere ved kursus.

Følgende lærere har i det forløbne år været knyttet til Odense Årskursus: Lektor Frederik Andersen (geografi), kommunelærer eks. faglærer P. A. Andersen (engelsk), overlærer frk. Thea Carl- sen (skolekøkkengerning), adjunkt S. Davidsen (dansk), adjunkt Poul Weis Frølund, Fredericia (matematik), cand. mag. fru Ger- trud Gad (matematik), adjunkt Aage Grønkjær (fransk), lektor frk. Ingeborg Jacobsen (engelsk), seminarielærerinde frk. Else Therkelsen Jensen, Ribe (skolekøkkengerning), adjunkt M. Møl- ler Jørgensen (fysik og kemi), lektor Otto Nielsen (engelsk), kommunelærer Poul Nielsen (gymnastik), seminarielærer Erik Nørgård (tegning), diplom. lægeaut. talepædagog frk. Inger Pen- ther (ordblindeundervisning), adjunkt Kaj G. Rasmussen (tysk), lektor H. L. Skjødt (dansk og svensk), medhjælper hos håndger- ningsinspektøren, lærerinde frk. Marie Thomassen (håndger- ning) og seminarielærer cand. mag. Henry Toft, Haderslev (dansk).

Kursisterne.

På 33 kursus er indmeldt 339 deltagere.

Der er uddelt 78 statsanerkendte årskursusbeviser.

Undervisningsstoffet.

I de enkelte fag er gennemgået følgende:

Dansk II, Assens.

Seminarielærer cand. mag. *Henry Toft*, Haderslev.
4 timer ugentlig.

I litteratur er gennemgået en række repræsentative danske forfattere fra Johs. V. Jensen til Martin A. Hasen og Hans Mølbjerg. Endvidere er benyttet tekstprøver fra Falkenstjerne og Borup Jensen: Håndbog i dansk litteratur, og Niels Kaas Johansen: Ung dansk lyrik.

Nis Petersen-kenderen, pastor Jeppesen, Kærums, har holdt et foredrag om Nis Petersens lyrik, og seminarielærer Palle Nielsen, Haderslev, har talt om dansk litteratur mellem de to verdenskrige.

Undervisningen har formet sig som studiekredsarbejde med orienterende oversigter, samtaler, diskussioner samt foredrag af kursisterne.

Sprog: Der er givet en oversigt over det danske sprogs historie i middelalderen og den nyere tid, karakteristiske dialektkendetegn er blevet drøftet, og på grundlag af Paul Diderichsens grammatik er der givet en oversigt over afsnit af formlæren og syntaksen.

Dansk I, Ejby.

Adjunkt *S. Davidsen*, Odense. 4 timer ugentlig.

Litteratur: En række centrale hovedværker, suppleret med prøver fra Falkenstjerne: Håndbog i dansk litteratur III, fra tiden 1870—1900 er gennemgået dels i eksaminatorier, dels i forelæsningsform.

Sprog: Danskens fonetik er givet i kort fremstilling. På grundlag af tekster er hovedtræk af sprogets udvikling til ca. 1700 påvist. (Bog: Andersen og Rehling: Modersmålet I—II.)

Danske stednavne og personnavne er gennemgået i forelæsningsform.

Gennemgang af moderne dansk grammatik er påbegyndt på grundlag af Paul Diderichsen: Elementær dansk grammatik.

Dansk I, Odense.

Lektor *H. L. Skjødt*. 3 timer ugentlig.

Dansk litteratur 1700—1840. Forelæsninger, øvelser, gennemgang af litteraturprøver og hovedværker. Sproghistorie: På grundlag af tekster er hovedpunkter i den historiske lydlære og grammatik gennemgået. Øvelser og opgaver.

Dansk III, Odense.

Lektor *H. L. Skjødt*. 3 timer ugentlig.

Dansk litteratur i tiden 1870—1950, det sidste ti-år. Norsk litteratur i det 19. årh. På centralbiblioteket har hr. overbibliotekar Hvenegaard-Lassen sammen med kursuslederen gennemgået

alle vigtige håndbøger i fagene nordisk litteratur og sprog, hvilket arbejde tog ca. 2 måneder. Gennemgang af vigtige genrer i litteraturen med historisk tilbageblik. I den sproglige disciplin er arbejdet med grammatik og stilistik afsluttet.

Dansk II, Rynkeby.

Adjunkt *S. Davidsen*. 4 timer ugentlig.

I. Litteratur:

Af de betydeligste forfattere i tiden 1900—1950 er der læst en række værker, således at de vigtigste litteraturgenrer (roman, novelle, drama, lyrik) er blevet repræsenteret. Denne læsning er suppleret med prøver fra Falkenstjerne III. Der er givet en kort oversigt over den oldislandske litteratur, og det fællesgermanske sagnstof er omtalt. Kursisterne har i foredragsform gennemgået supplerende hovedværker og derved vist kendskab til fagets metode.

II. Sprog:

I tilknytning til gennemgang af dialektprøver er der givet en oversigt over de danske dialekter. Der er gjort rede for låneordsperioderne, og betydningsændringerne er omtalt på grundlag af Rehling og Andersen: Modersmålet I. Desuden har der været afholdt øvelser i stilistik og analyse.

Svensk I, Odense.

Lektor *H. L. Skjødt*. 1½ time ugentlig.

Agerskov og Nørregård, 9. udgave. Lydlære, grammatik, ordlære. Olaf Holst: Svensson og Sørensen. Svenske synonymmer. Op-læsning.

Svensk II, Odense.

Lektor *H. L. Skjødt*. 1½ time ugentlig.

Agerskov og Nørregård, 9. udgave ved Roikjer: Udvalgte stykker prosa og poesi er gennearbejdet med hensyn til udtale og grammatik.

Pär Lagerkvist: Bödeln, kursorisk gennemgang.

Olaf Holst: Svensson og Sørensen, repeteret i eksaminationsform.

Et nummer af Göteborg Handels- och Sjöfartstidning er læst med hensyn til moderne ordforråd.

Engelsk for begyndere I, Odense.

Kommunelærer, eks. faglærer *P. A. Andersen*.

2 timer ugentlig.

Thagaard Jensen og Haislund: Engelsk begynderbog for voksne.

Kindt-Jensen: Engelske stiløvelser for mellemskolen.

Grundregler i engelsk lydlære og grammatik er gennemgået.

Engelsk for begyndere II, Årup.

Kommunelærer, eks. faglærer *P. A. Andersen*.

2 timer ugentlig.

Thagaard Jensen og Haislund: Engelsk læsehefte for voksne.

James Hilton: Good-bye, mr. Chips.

Kindt-Jensen: Engelske stiløvelser for mellemskolen.

Engelsk for begyndere II, Odense.

Kommunelærer, eks. faglærer *P. A. Andersen*.

2 timer ugentlig.

Det gennemgæede stof som for engelsk for begyndere II, Årup.

Engelsk konversationshold, Odense.

Kommunelærer, eks. faglærer *P. A. Andersen*.

2 timer ugentlig.

Somerset Maugham: Cosmopolitans.

P. G. Wodehouse: Summer Lightning.

Samtale i tilknytning til oplæsningen.

De sidste stykker i Kindt-Jensen: Stiløvelser for mellemskolen.

Engelsk I, Årup.

Kommunelærer, eks. faglærer *P. A. Andersen*.

3 timer ugentlig.

Rosenmeier: A Modern English Omnibus.

Otto Jespersen: Engelske lydskriftstykker.

Kindt-Jensen: Engelske stiløvelser for realklassen.

Herløvs grammatik.

Engelsk I a, Odense.

Lektor *Otto Nielsen*. 3 timer ugentlig.

Rosenmeier: A Modern English Omnibus.

Otto Jespersen: Engelske lydskriftstykker.

Kindt-Jensen: Engelske stiløvelser for realklassen og 1. gymnasieklasse, mundtlig og skriftlig.

Herløvs grammatik.

Engelsk I b, Odense.

Lektor *Otto Nielsen*. 3 timer ugentlig.

Som engelsk I a.

Engelsk II, Odense.

Lektor *Otto Nielsen*. 3 timer ugentlig.

Rosenmeier: A Modern English Omnibus.

Otto Jespersen: Engelske lydskriftstykker og Engelsk fonetik.

Kindt-Jensen: Engelske stiløvelser for gymnasiet's øverste klasser, mundtlig og skriftlig.
Herløvs grammatik.

Engelsk III, Odense.

Lektor *Otto Nielsen*. 3 timer ugentlig.
Monica Redlich: The Pattern of England.
Otto Jespersen: Fonetik.
Samme: Lydskriftstykker.
Kindt-Jensen: Engelske stiløvelser for gymnasiet's øverste klasser, mundtlig og skriftlig.
Herløvs grammatik.

Engelsk for viderekomne A, Odense.

Lektor *Otto Nielsen*. 2 timer ugentlig.
Bernard Shaw: St. Joan.
Kindt-Jensen: Engelske stiløvelser for gymnasiet's øverste klasser.

Engelsk for viderekomne B, Odense.

Lektor frk. *I. Jacobsen*. 2 timer ugentlig.
Helweg-Møller og Herløv: The British Spirit.
George Townsend Warner: A Brief Survey of British History.
Bodelsen: 65 engelske stile.
Ca. 10 faglærereksamenstile.

Tysk III, Odense.

Adjunkt *Kaj G. Rasmussen*. 3 timer ugentlig.
Gad og Moe: Tyske stiløvelser for den højere skole (skriftlige og mundtlige øvelser).
Dietrich Petersen: Tyske studentereksamensopgaver II, 1 stil om ugen.
H. Moe: Deutsche Sprachlehre für die höhere Schule.
Ring Hansen og Stærmose: Kulturgeschichtliche Lesestücke.
Goethe: Die Leiden des jungen Werthers.

Fransk I, Odense.

Adjunkt *Aage Grønkjær*. 3 timer ugentlig.
Nielsen og Hoffmann: Fransk begynderbog, s. 1—61 med tilhørende grammatik.

Fransk III, Odense.

Adjunkt *Aage Grønkjær*. 3 timer ugentlig.
Svanholt: Franske tekster.
N. Chr. Nielsen: Franske stiløvelser I.
Samme: Fransk skolegrammatik.

Fransk for viderekomne, Odense.

Adjunkt *Aage GrønkJær*. 2 timer ugentlig.

Nyrup: Franske stile, 2. hefte.

Samtaleøvelser på fransk på grundlag af Alphonse Daudet:
Le Petit Chose.

Matematik II, Middelfart.

Adjunkt *P. W. Frølund*, Fredericia. 4 timer ugentlig.

Efter Julius Petersens system ved Albert Kristensen er gennemgået:

Analytisk plangeometri, særlig keglesnit.

Differential- og integralregning.

Stereometri.

Af historisk matematik er specielt oldtidens gennemgået, herunder de to første bøger af Euklids elementer.

Geometri- og aritmetikstoffet for mellem- og realskolen samt en del mellem- og realskoleekksamensopgaver er gennemgået.

Ca. 4 opgaver ugentlig er løst hjemme.

Matematik II, Odense.

Cand. mag. fru *Gertrud Gad*. 3 timer ugentlig.

Efter Julius Petersen system ved Albert Kristensen er gennemgået:

Aritmetik og algebra I, kapitel II og X.

Plangeometri og trigonometri, kapitel VIII — XII incl.

Analytisk plangeometri.

Der er regnet ca. 8 opgaver ugentlig.

Fysik II, Odense.

Adjunkt *M. Møller Jørgensen*. 3 timer ugentlig.

Af Sundorphs bøger for det matematiske gymnasium er gennemgået:

Lyslære.

Mekanik.

Ca. halvdelen af tiden er brugt til øvelser.

Skolekøkkengerning I, Odense.

Overlærer frk. *Thea Carlsen* og adjunkt *M. Møller Jørgensen*.

I alt 210 timer.

Dette kursus afholdtes i sommerferien 1950 og omfattede første halvdel af det undervisningsstof og timetal, som er anordnet for de seminarier, hvor skolekøkkengerning kan træde i stedet for specialelæsning (praktisk husgerning, næringsmiddel-lære, varekundskab og kemi).

Skolekøkkengerning II, Odense.

Seminarielærerinde frk. *Else Therkelsen Jensen*, Ribe,
og adjunkt *M. Møller Jørgensen*, Odense.

I alt 210 timer.

Dette kursus afholdtes i sommerferien 1950 og omfattede sidste halvdel af det undervisningsstof og timetal, som er anordnet for de seminarier, hvor skolekøkkengerning kan træde i stedet for specialelæsning (praktisk husgerning, næringsmiddel-lære, varekundskab og kemi).

Geografi, Odense.

Lektor *Frederik Andersen*. 3 timer ugentlig.

Anvendt materiale:

Reumert og Tscherning: Geografi med naturlære.

Christensen og Krogsgaard: Atlas for mellemskolen.

Statistisk årbog. Skrive- og rejsekalender. Målebordsblade.

Films og lysbilleder samt forskellige håndbøger.

Dels som forelæsninger, dels i samtaleform samt gennem øvelser og opgaver er gennemgået: Astronomi, havel, floder, gletsjere, idet først de fysiske og alm. geografiske forhold er behandlet, derefter de erhvervsgeografiske og til sidst Danmarks geografi i tilknytning til hvert af de behandlede områder.

Der har været afholdt en ekskursion til Nordøstfyn, hvor særlig egnens kvartærgeologiske og erhvervsgeografiske forhold blev belyst.

Gymnastik, Odense.

Kommunelærer *Poul Nielsen*. 1 time ugentlig.

Undervisningen har hovedsagelig været tilrettelagt som motionsgymnastik, men iblandet øvelser beregnet for skolens ældre klasser. Enkelte større spring har været demonstreret.

Kursus i undervisning af dyslektiske børn, Odense.

Diplom. lægeaut. talepædagog frk. *Inger Penther*, Odense.

I alt 15 timer.

Undervisningsmetoder og undervisningsmidler for læseretarderede og ordblinde børn er gennemgået. Der er aflagt besøg på kommunale læseklasser i Odense, på Odense Tale- og Ordblindeinstitut samt i Nørre Søby kommuneskole.

Kursus i undervisning af dyslektiske børn, Kerteminde.

Diplom. lægeaut. talepædagog frk. *Inger Penther*, Odense.

I alt 15 timer.

Som tilsvarende kursus i Odense.

Håndgerning, Odense.

Medhjælper hos håndgerningsinspektøren, lærerinde frk. *Marie Thomassen*. 2 timer ugentlig.

Deltagerne var delt i to hold. Der er gennemgået og syet modeller henholdsvis for 2.—5. klasse og for 6.—8. klasse.

Tegning, Otterup.

Seminarielærer *Erik Nørgård*. 2 timer ugentlig.

Stoffet har udelukkende omfattet børnetegning og tegnemethodik samt materialelære.

Regnskab for
Odense Årskursus for Lærere
1950—51

INDTÆGTER:

Beholdning ved årets begyndelse	9762,09
Tilskud fra staten	9826,75
» » kommunerne	5135,00
Indbetalt af kursisterne	11917,17
Indvundne renter	267,93
	<u>36908,94</u>

UDGIFTER:

Lærerløøn	30559,60
Forstanderløøn	1240,00
Telefon, årsskrift og andre tryksager, porto m. m.	867,77
Rengøring af lokaler	250,20
Bidrag til sammenslutningen af provinsens årskursus	169,50
Beholdning ved årets slutning	3821,87
	<u>36908,94</u>

O d e n s e, den 1. maj 1951.

Axel E. Nielsen.

Regnskabet er revideret og fundet i overensstemmelse med bilagene. Kassebeholdning og bankbøger er forevist.

Ravnebjerg, den 7. juni 1951.   Odense, den 7. juni 1951

P. Rosenlund.

Karen Madsen.